

Jesaja 52

- 1 Ontwaak, ontwaak, bekleed u met uw kracht, Sion, trek uw mooiste kleren aan, Jeruzalem, heilige stad! Want voortaan zal in u geen onbesnedene of onreine meer komen.
- 2 Schud het stof van u af, sta op, zet u neer, Jeruzalem, maak de ketenen om uw hals los, gevangene, dochter van Sion!
- 3 Want zo zegt de HEERE: Voor niets bent u verkocht, u zult ook zonder geld worden verlost.
- 4 Want zo zegt de Heere HEERE: Vroeger daalde Mijn volk af naar Egypte om daar als vreemdeling te verblijven, en Assyrië heeft het zonder oorzaak onderdrukt.
- 5 En nu, wat staat Mij hier te doen? spreekt de HEERE. Want Mijn volk is voor niets weggevoerd, zijn overheersers doen het weeklagen, spreekt de HEERE, en voortdurend, heel de dag, wordt Mijn Naam gelasterd.
- 6 Daarom zal Mijn volk Mijn Naam kennen; daarom, op die dag, zal het weten dat Ik het Zelf ben Die spreekt: Zie, hier ben Ik.
- 7 Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten van hem die het goede boodschap, die vrede laat horen, die een goede boodschap brengt van het goede, die heil laat horen, die tegen Sion zegt: Uw God is Koning.
- 8 Een stem, uw wachters verheffen hun stem, tezamen juichen zij, want zij zullen het zien, oog in oog, als de HEERE terugkeert naar Sion.
- 9 Breek uit in gejubel, juich tezamen, puinhopen van Jeruzalem, want de HEERE heeft Zijn volk getroost, Hij heeft Jeruzalem verlost.
- 10 De HEERE heeft Zijn heilige arm ontbloot voor de ogen van alle heidenvolken; en alle einden der aarde zien het heil van onze God.
- 11 Vertrek, vertrek, ga daar weg, raak het onreine niet aan, ga uit haar midden weg, reinig u, u die de heilige voorwerpen van de HEERE draagt!
- 12 Maar u zult niet overhaast weggaan, u zult niet als op de vlucht gaan, want de HEERE zal vóór u uit trekken, en de God van Israël zal uw achterhoede zijn.
- 13 Zie, Mijn Knecht zal verstandig handelen, Hij zal verhoogd worden en verheven, ja, zeer hoog verheven worden.
- 14 Zoals velen zich over U ontzet hebben – zo geschonden was Zijn gezicht, meer dan van iemand anders, en Zijn gestalte, meer dan van andere mensenkinderen –
- 15 zó zal Hij vele heidenvolken besprenkelen, koningen zullen vanwege Hem sprakeloos staan. Want zij aan wie het niet verteld was, zullen het zien, en zij die het niet gehoord hebben, zullen het begrijpen.

Jeruzalem kent een enerverende geschiedenis.

Jeruzalem is het centrum van het Joodse volk, het volk van God. God woont daar. De tempel in Jeruzalem is het heiligdom waar de HEERE Zijn intrek heeft genomen halverwege de 9de eeuw v Chr. Het was koning David die – bij benadering – in 1000 v Chr. de stad veroverde en maakte tot het politieke en religieuze hart van Israël. De stedelingen woonden aan de voet van de berg, terwijl het heiligdom door koning Salomo gebouwd werd op de top van de berg, de berg Sion. Feitelijk is het berg Moria waar Abraham zijn zoon moest offeren en waar David geofferd had als dank en lof-offer na de straf die over Israël kwam vanwege een zonde van de koning. 2 Kronieken 3:1 *Toen begon Salomo het huis van de HEERE te bouwen, in Jeruzalem, op de berg Moria, waar de HEERE aan zijn vader David verschenen was, op de plaats die David bepaald had, op de dorsvloer van Ornan, de*

Jebusiet. Jeruzalem was een ommuurde stad met poorten en torens. Wanneer de vijand met legers de grens van Israel overtrok had men het meestal gemunt op Jeruzalem. Veel inwoners zochten in dat geval een toevlucht achter de hoge en dikke muren.

Jeruzalem met de tempel.

Jesaja leeft in de tijd dat Assur aan de macht is in het Midden Oosten.

Het zal ongeveer 700 v Chr. zijn. In die tijd ontvangt de profeet Jesaja deze profetie die handelt over iets wat zich 150 jaar later zal voordoen. In die tijd is Medië/Perzië aan de macht. Zij hebben tegen die tijd de macht overgenomen van Babel dat na Assur zo'n 70 jaar gedomineerd heeft in een gebied dat reikt van het huidige Iran tot Egypte tot Turkije. Het is Babel dat Jeruzalem verwoesten zal in 586 v Chr. en Juda in ballingschap zal voeren. De Pers Kores zal – zodra hij aan de macht is in 539 v Chr. – aan het volk Israel toestemming verlenen om terug te gaan naar het eigen land om de stad Jeruzalem – compleet met de tempel – weer op te bouwen. Op de een of andere manier zal Kores de Joden bijzonder hartelijk ondersteunen. Hij zal hen de potten en pannen en bekers van de tempel die door koning Nebukadnezar uit Jeruzalem geroofd zijn, teruggeven. Ook zal Kores het bijzonder op prijs stellen wanneer men in Jeruzalem tot God voor zijn welzijn zal bidden. We vernemen de vervulling van deze profetie in Ezra 1:2,3,7 *Zo zegt Kores, de koning van Perzië: Alle koninkrijken van de aarde heeft de HEERE, de God van de hemel, aan mij gegeven, en Hij is het Die mij heeft opgedragen om een huis voor Hem te bouwen in Jeruzalem, dat in Juda ligt. Wie er onder u ook maar tot al Zijn volk behoort – zijn God zij met hem – laat hij optrekken naar Jeruzalem, dat in Juda ligt, en laat hij het huis van de HEERE, de God van Israëel, bouwen; Hij is de God Die in Jeruzalem woont. Ook liet koning Kores de voorwerpen van het huis van de HEERE halen, die Nebukadnezar uit Jeruzalem had gehaald en in het huis van zijn goden had geplaatst.*

Kores, de Gezalfde van de HEERE.

Het is op zijn minst opmerkelijk dat de Perzische koning Kores/Cyrus door God *Zijn Gezalfde* genoemd wordt. Jesaja 45. Toch lijkt er inderdaad sprake te zijn van *een geloofsdaad* op het moment dat koning Kores de Joodse ballingen naar huis laat terugkeren. Het is zeker een wijziging van het beleid dat onder de nieuwe overheerser plaatsvindt. Men respecteert het geloof en de goden van de onderworpen volken en geeft hen in dat opzicht alle ruimte. Wat het Joodse geloof

betreft valt op dat de koning de heilige voorwerpen uit de tempel van Jeruzalem – die Nebukadnezar in de tempel van Bel had neergelegd – mee geeft aan de ballingen. Daniël 1:2 *En de Heere gaf Jojakim, de koning van Juda, in zijn hand, en een deel van de voorwerpen van het huis van God. Hij bracht die naar het land Sinear, naar het huis van zijn god. Hij bracht de voorwerpen naar de schatkamer van zijn god.* Toch lijkt er meer te zijn bij Koning Kores dan respect voor het geloof van andere volken. Hij is er persoonlijk van overtuigd dat de God van Israel hem de troon van Medië/Perzië heeft geschonken. Ezra 1:2 *Zo zegt Kores, de koning van Perzië: Alle koninkrijken van de aarde heeft de HEERE, de God van de hemel, aan mij gegeven, en Hij is het Die mij heeft opgedragen om een huis voor Hem te bouwen in Jeruzalem, dat in Juda ligt.* De overtuiging dat God hem deze verantwoordelijkheid heeft gegeven kan hij maar zo van Daniël hebben. Daniël speelde een belangrijke rol bij de omverwerping van Babel. Hij was het die door koning Belsazar geroepen werd om het schrift van de schrijvende hand op de muur, uit te leggen. Daar stond volgens Daniël dat God het rijk van Babel toevertrouwde aan Medië/Perzië. Daniël 5:28 *PERES: Uw koninkrijk is verdeeld en het is aan de Meden en de Perzen gegeven.* Daar komt nog iets bij. Belsazar was de zoon van Nebukadnezar. Met Nebukadnezar heeft Daniël veel meegemaakt. God heeft die koning laten zien dat Hij over het koningschap gaat. Daniël 4:17 *Verder diende Daniël in de bestuurslaag van de rijk van Babel, waar vermoedelijk ook de latere koningen van Medië en Perzië uit voortkwamen. Men kende elkaar vermoedelijk. Duidelijk is in ieder geval dat de overgang van het rijk van Babel naar dat van Medië/Perzië zonder veel bloedvergieten is verlopen. Sterker, de volgende dag verkeerde Daniël in het hoogste bestuursapparaat van Medië en Perzië. De Medische koning was op hem gesteld en wilde hem zelfs tot top bestuurder maken. Daniël 6:4 *Toen overtrof deze Daniël de rijkbestuurders en de stadhouders, omdat er een uitzonderlijke geest in hem was. De koning overwoog hem over heel het koninkrijk aan te stellen.**

Het graf van koning Kores/Cyrus de Grote.

De uitzonderlijke roeping van Kores.

Het is duidelijk – althans volgens de Bijbel – dat Daniël van veel invloed is geweest voor het rijk van Babel en koning Nebukadnezar en ook voor zijn medebestuurders. Het zou zomaar kunnen dat de latere sympathie van de Perzische koning Kores niet los staat van het optreden van Daniël en zijn vrienden en de wijze waarop de HEERE Zich in en aan Babel – in het bijzonder koning Nebukadnezar – bekend gemaakt heeft. Ook deze profetie aan Jesaja – die we lezen in Jesaja 40 en volgende – waar God deze omslag onder de Perzische koning Kores voorspelde, kan een rol gespeeld hebben. Voor Kores moet het – toen het hem werd meegedeeld – een bijzondere sensatie geweest zijn dat 150 jaar vóór zijn optreden als Perzische vorst over zijn betekenis door de God van Israel is gesproken. Kores verleende de Joodse ballingen vrijgeleide om naar Jeruzalem

terug te keren en stad en tempel te herbouwen. Daartegen kwam veel verzet op het moment dat Kores gestorven was. Daaruit valt op te maken dat de actie van de koning onverwacht was en niet breed gedragen werd. Het was omdat Kores deze zaken had laten aantekenen in de Kronieken van Medië/Perzië dat zijn opvolgers zich er aan hielden. Ezra 6:1-5 *Toen gaf koning Darius bevel en men zocht in het archief, waar men de schatten neerlegt, in Babel. En in Achmetha, de burcht in het gewest Medië, werd een boekrol gevonden, waarin het volgende geschreven stond: Om in gedachten te houden: In het eerste jaar van koning Kores gaf koning Kores een bevel: Het huis van God in Jeruzalem, laat dat huis weer opgebouwd worden op de plaats waar men offers brengt. De fundamenten ervan moeten gelijk blijven, zijn hoogte zestig el en zijn breedte zestig el, met drie rijen gehouwen stenen en een rij van nieuw hout. De onkosten zullen uit het huis van de koning betaald worden. Bovendien moet men ook de gouden en zilveren voorwerpen van het huis van God, die Nebukadnezar uit de tempel in Jeruzalem had weggehaald en naar Babel had gebracht, teruggeven om naar de tempel in Jeruzalem gebracht te worden, op hun plaats; u moet ze terugzetten in het huis van God.* De sympathie voor de God van het Joodse volk behoorde al gauw tot het verleden. Omdat koning Kores zich achter dat volk had gesteld en hen toezeggingen had gedaan, stond men dit toe. Dit versterkt de indruk dat we te maken hebben met een zeer uitzonderlijke roeping.

Kores

Christus

Het optreden van koning Kores staat model voor de uiteindelijke overwinning door Jezus Christus.

Jesaja 52 bevindt zich in de serie van hoofdstukken die begint bij Jesaja 40 met de woorden: 'Troost, troost Mijn volk'. Jesaja 40:1 Het ziet er naar uit dat het optreden van koning Kores en de terugkeer van de ballingen uit Babel – de herbouw van de tempel en Jeruzalem en de terugkeer van God in de tempel – model staat voor de uiteindelijke overwinning die God via de toekomstige Gezalfde van de HEERE aan Zijn volk geeft. In de tijd van Jesaja gaat het in geestelijke zin niet goed met Jeruzalem, maar ogenschijnlijk is er weinig aan de hand. Sterker, God heeft de stad in 701 v Chr. bewaard voor een inval door de legers van Assur die voor de poort lagen. In de tijd van Babel is dit beeld totaal omgeslagen. Jeruzalem wordt verwoest inclusief de tempel. God zal de tempel reeds enkele jaren vóór die tijd verlaten hebben. Ezechiël 11. Met koning Kores breekt er een nieuwe tijd aan, een tijd

van herstel van stad en tempel, een tijd van de terugkeer van God in Zijn heiligdom en een tijd van herstel van de verhoudingen tussen God en Zijn volk. Voor Jeruzalem zal het de tijd zijn om te ontwaken uit de nachtmerrie van bedreiging en verwoesting. Jesaja 52:1 *Ontwaak, ontwaak, bekleed u met uw kracht, Sion, trek uw mooiste kleren aan, Jeruzalem, heilige stad! Want voortaan zal in u geen onbesnedene of onreine meer komen.* Let op: Het gaat niet om *politieke* of *economische* zaken. Als het om Jeruzalem gaat ligt de focus op *religieuze zaken*. Dit is aan alles te merken. Jeruzalem wordt niet voor niets *de heilige stad* genoemd. Ten overvloede wordt gesteld dat *onreine en onbesneden mensen* er niet langer welkom zijn. Let op; Daarvan zal pas werkelijk sprake zijn in *het nieuwe Jeruzalem*. Openbaring 21:27 *Al wat onrein is, zal er niet inkomen, en ook niemand die zich bezighoudt met gruwelen en leugens, maar alleen zij die geschreven zijn in het boek des levens van het Lam.* De toon is hiermee gezet. Wanneer God naar de geschiedenis – verleden en toekomst – kijkt, dat kijkt God geestelijk. Natuurlijk heeft uiteindelijk alles ook een materiële component. Israël is in ballingschap gevoerd. De stad en het heiligdom zijn verwoest. Maar de achterliggende werkelijkheid moet gezocht worden niet in politieke of financiële zaken, maar in het geloof van Israël.

Al wat onrein is, zal er niet inkomen.

De oorzaak moet gezocht worden in de relatie tussen Israël en God.

God nodigt de stad en dus ook haar inwoners uit om te gaan zitten en de ketenen van de hals los te maken. Ook moeten ze het stof van zich afschudden. Jesaja 52:2 *Schud het stof van u af, sta op, zet u neer, Jeruzalem, maak de ketenen om uw hals los, gevangene, dochter van Sion!* De inwoners van Jeruzalem zullen gevangen genomen worden nadat de stad ingenomen zal zijn in 586 v Chr. Ze krijgen een keten om hun hals. Zo worden ze vervolgens als ballingen weggevoerd. Hun rustplaats zal de kale grond zijn. Daar kunnen ze gaan liggen. In het stof. Maar dat kunnen ze op het moment van de vervulling van deze profetie definitief achter zich laten. De achterliggende werkelijkheid moeten we geestelijk zien. Het is niet op grond van een financiële transactie dat Israël zijn land zal moeten verlaten. Jesaja 52:3 *Want zo zegt de HEERE: Voor niets bent u verkocht, u zult ook zonder geld worden verlost.* Ook met politiek zal het niet veel te maken hebben. Er zal natuurlijk wel het een en ander aan de hand zijn. Jeruzalem zou opstandig blijven. Dat wordt bevestigd door de geschiedenis. Hoewel Nebukadnezar een afspraak met koning Zedekia onder ede was aangegaan, kon hij toch niet van hem op aan. Zedekia bleef een coalitie zoeken om tegen Babel op te staan. Ook zocht hij steun bij Egypte. Maar dit zal hoogstens de aanleiding voor de ballingschap zijn, niet de oorzaak. De oorzaak moet gezocht worden in de relatie tussen Israël en God. Die relatie is niet goed, integendeel hij was slecht. God had een verbond met Zijn volk Israël op grond van *de tien woorden* en dat

verbond wordt aan alle kanten overtreden. Daar moet de oorzaak gezocht worden. Zo is het altijd geweest en zo zal het altijd zijn. Dit geldt van het verleden, het raakt ook de toekomst. We moeten de oorzaak van de gang van de geschiedenis zoeken in de relatie van God met Israel. Men kan dit toepassen op Egypte maar ook op Assur. Jesaja 52:4 *Want zo zegt de Heere HEERE: Vroeger daalde Mijn volk af naar Egypte om daar als vreemdeling te verblijven, en Assyrië heeft het zonder oorzaak onderdrukt.* Waarom verbleef Israel verschillende eeuwen in Egypte in de delta van Gosen? Dat had te maken met het oordeel van God. God wilde Zijn volk het land Kanaän geven, maar dat kon pas wanneer de maat van de ongerechtigheid vol was. Genesis 15:16 De vierde generatie zal hier terugkeren, want de maat van de ongerechtigheid van de Amorieten is tot nu toe niet vol. Uiteindelijk zou het 400 jaar duren. Exodus 12:41 *En het gebeurde na verloop van vierhonderddertig jaar, op deze zelfde dag gebeurde het: alle legers van de HEERE zijn uit het land Egypte vertrokken.* Het volk Israel zou bij de inname van het land Gods oordeel over de volken van Kanaän voltrekken. De achterliggende werkelijkheid van de gang van de geschiedenis is geestelijk.

De geschiedenis van Israel OT en NT wordt bepaald door de vraag 'Hoe is de relatie met God?'

De herbouw van Jeruzalem en de tempel in 515 v Chr. werpt een bijzonder licht op de geschiedenis Hetzelfde valt van Assur te vertellen. Ze hadden feitelijk geen reden Israel te onderwerpen, ware het niet dat God hen wilde gebruiken als stok om zijn volk te slaan. De ballingschap naar Assur is de voltrekking van een vonnis dat God over Zijn eigen volk heeft uitgesproken. Zij verbraken het verbond. Hij ontnam hen het land dat Hij hen had geschonken. Het is de vraag 'Wie doorziet dit?' Het volk Israel beklagt zich over de ballingschap. Ze hebben het niet te breed en verhalen dit op de agressor, Assur. Assur van zijn kant spot met het geloof van Israel. Zij vinden het bespottelijk dat God Zijn volk een land geeft, maar hen niet kan beschermen. Dat laatste is onjuist. De ballingen en de vijanden zien het helemaal niet goed. Maar de spot komt wel aan. Iedereen in die omgeving ziet het als een afgang voor de God van Israel dat Zijn volk in ballingschap is gevoerd. Jesaja 52:5 *En nu, wat staat Mij hier te doen? spreekt de HEERE. Want Mijn volk is voor niets weggevoerd, zijn overheersers doen het weklagen, spreekt de HEERE, en voortdurend, heel de dag, wordt Mijn Naam gelasterd.* Het wordt tijd voor God om van hogerhand in te grijpen. Dat is niet de mening van de profeet Jesaja, maar dit brengt de HEERE Persoonlijk in. God zal ingrijpen. Dan weten de mensen 'Wie Hij is?' Op dat moment valt alles op zijn plaats. Tot die tijd heeft iedereen zijn eigen voorstelling van zaken. Maar als de HEERE Persoonlijk in de geschiedenis ingrijpt, breekt voor alle mensen – voor en tegenstanders – het licht door. Althans kan het doorbreken. In eerste instantie heeft de HEERE trouwens niet Zijn tegenstanders, maar Zijn volk op het oog. Het is God om hen te doen. Jesaja 52:6 *Daarom zal Mijn volk Mijn Naam kennen; daarom, op die dag, zal het weten dat Ik het Zelf ben Die spreekt: Zie, hier ben Ik.* De terugkeer van de Joden uit de ballingschap en de herbouw van Jeruzalem en de tempel werpt een bijzonder licht op de geschiedenis. Van de andere volken zien we weinig of niets terug.

Hun geschiedenis krijgt geen vervolg. Met Ammon en Moab en Edom en Tyrus en Sidon is het zo goed als afgelopen, maar hoe anders is de geschiedenis van Israel. Dat volk krijgt een vervolg in de geschiedenis als land en volk met zijn God in het centrum. Dat moet voor Israel een eyeopener zijn. God gaat toch met ons verder. Dat werpt een heel ander licht op de geschiedenis. Ook de volken zullen de hand op de mond slaan. Het ligt anders dan zij dachten. God heeft Israel niet verlaten, maar gaat verder met hen.

Afscheidswoord van Jezus.

De evangelieverkondiging aan de volken.

Voor het vervolg van de Jesaja tekst ontvangen we bijzondere lichtinval vanuit het Nieuwe Testament. Er is namelijk sprake van 'Evangelie, van een goede boodschap, een boodschap van heil die zegt: Uw God is koning.' Jesaja 52:7 *Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten van hem die het goede boodschap, die vrede laat horen, die een goede boodschap brengt van het goede, die heil laat horen, die tegen Sion zegt: Uw God is Koning.* Het is de apostel Paulus die tot tweemaal toe citeert uit Jesaja 52. In de eerste plaats vers 7. Het wordt door de apostel gebruikt in het kader van de prediking van het evangelie aan de heidenen. In Paulus' geval valt er zelfs een schaduw over het Joodse volk dat vrij massaal het evangelie van de Heere Jezus Christus afwijst. Om die reden is hij er ook mee naar de heidenen gegaan, die het Evangelie wel aannemen. Handelingen 13:46,47 *Maar Paulus en Barnabas zeiden vrijmoedig: Het was nodig dat het Woord van God eerst tot u gesproken zou worden, maar aangezien u het verwerpt en uzelf het eeuwige leven niet waard oordeelt, zie, wij wenden ons tot de heidenen. Zo immers heeft de Heere ons geboden: Ik heb u tot een licht voor de heidenen gesteld, opdat u tot zaligheid zou zijn tot aan het uiterste van de aarde.* Ook een tweede vers uit Jesaja 52 wordt door de apostel naar voren gebracht. Paulus wil het evangelie brengen op plaatsen waar nog niemand anders het goede nieuws gebracht heeft. Hij haalt om die reden Jesaja 52 aan. Romeinen 15:21 *Zij aan wie niets over Hem verkondigd was, zullen het zien, en zij die het niet gehoord hebben, zullen het begrijpen.* Hoewel de HEERE Zich op Jeruzalem focust en het koningschap van God bevestigt, wordt aan het Nieuwe Testament duidelijk dat de verkondiging aan de volken daarin een beslissende rol speelt.

Het reeds en het nog niet.

Volgens de Bijbel komt de overwinning van God door Christus in twee stappen. De kerk leert ons onderscheid maken tussen 'het reeds en het nog niet.' Het eerste wat we van de Heere horen is de aankondiging van *het Koninkrijk van God.* Markus 1:14,15 *En nadat Johannes overgeleverd was,*

ging Jezus naar Galilea en predikte het Evangelie van het Koninkrijk van God, en Hij zei: De tijd is vervuld en het Koninkrijk van God is nabijgekomen; bekeer u en geloof het Evangelie. De woorden 'het Koninkrijk van God' wordt in Marcus een kleine 20maal gebruikt. In het hart van Zijn publieke optreden kondigt Christus de doorbraak van Zijn Koningschap aan. Markus 9:1 *En Hij zei tegen hen: Voorwaar, Ik zeg u dat er sommigen zijn van hen die hier staan, die de dood niet zullen proeven voordat zij gezien zullen hebben dat het Koninkrijk van God met kracht gekomen is.* Christus zal Zijn koningschap op aarde vestigen door Zijn verzoenend lijden en sterven aan het kruis van Golgotha. Langs die weg zal ieder gelovig mens de kans krijgen zich los te rukken van de satan en deelnemer te worden aan het rijk van Christus. Achteraf is het vanzelfsprekend dat er tussen de doorbraak van Gods rijk op aarde en de bereikte overwinning van Christus een fase moet zitten waarin heel de aarde kennis kan nemen van het goede nieuws. Markus 13:10 *En het Evangelie moet eerst gepredikt worden aan alle volken.* Uit de Bijbelse Toekomstverwachting weten we dat na een eeuwenlange acceptatie een fase komt van geloofsafval. Met de geloofsafval zal er ruimte komen voor de satan die de wereldgemeenschap zal mobiliseren tegen God en de gelovigen in Jeruzalem. Vanuit de hemel zal Christus deze vijandelijke aanval zal afslaan en de gelovigen zal redden. Dan volgt het laatste oordeel en het Nieuwe Jeruzalem dat uit de hemel neerdaalt.

De aanval op Jeruzalem en de wederkomst van Christus.

De proclamatie van het koningschap van God.

Toch gaat het God in Jesaja 52 zo te zien niet direct om redding van de wereld als wel om *het koningschap van God*. Het valt niet te ontkennen dat het koningschap van God een bijzonder belangrijk onderdeel vormt van de redding van de wereld, Joden en niet-Joden. In de tijd van de Heere Jezus was de satan de koning van de wereld. Dat mag ons onaangenaam en zelfs onacceptabel in de oren klinken, maar het valt niet te ontkennen. Sterker, Christus ontkent niet dat de satan de wereld op dat moment in zijn macht heeft. Wanneer de satan bij de verzoeken in de woestijn de Heere een voorstel doet: 'Kniel voor mij en ik maak u koning van de wereld' ontkent de Heere niet dat satan de wereld in handen heeft. Lukas 4:6-8 *En de duivel zei tegen Hem: Ik zal U al deze macht en de heerlijkheid van deze koninkrijken geven, want die is aan mij overgegeven en ik geef die aan wie ik maar wil; dus, als U mij zult aanbidden, zal het allemaal van U zijn. Maar Jezus antwoordde en zei tegen hem: Ga weg van Mij, satan, want er staat geschreven: U zult de Heere, uw God, aanbidden en Hem alleen dienen.* De duivel heeft de wereld in zijn macht gekregen door de zonde van de mens. Met de wapens van de zonde en de dood houdt de duivel de wereld tot dat moment in gijzeling. Maar Christus is mens geworden en heeft door onschuldig de straf van God aan het kruis te ondergaan, de wereld in principe verlost uit de dodelijke greep van de satan. Hebrëeën 2:14,15 *Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gehad om door de dood hem die de macht over de dood had – dat is de duivel – teniet te doen, en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.* Ieder mens die

in de Heere gelooft ontvangt de macht om kind van God te worden. Johannes 1:12,13 Op die manier is Jezus Christus en Heere geworden. Handelingen 2:36 God bevestigt het onschuldige lijden en sterven van de Heere Jezus met de opstanding uit de dood en de Hemelvaart en door Hem aan Zijn Rechterhand in de hemel te zetten. Daarmee is feitelijk het pleit beslecht: Uw God is koning. De Heere Jezus is koning geworden van deze wereld. Hij heeft de satan van de troon gestoten. Dat is ook op te maken uit Openbaring 12 als de satan – na de Hemelvaart van Christus en het zitten aan Gods rechterhand – de hemel uitgezet wordt. Openbaring 12:9 *En de grote draak werd neergeworpen, namelijk de oude slang, die duivel en satan genoemd wordt, die de hele wereld misleidt. Hij werd neergeworpen op de aarde en zijn engelen werden met hem neergeworpen.*

Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten van hem die het goede boodschap.

Nahum 1:15	Zie op de bergen de voeten van hem die het goede boodschap, die vrede laat horen! Vier uw feestdagen, Juda, kom uw geloften na, want de verderfelijke man zal voortaan niet meer door u heen trekken, hij is helemaal uitgeroeid.
Jesaja 52:7	Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten van hem die het goede boodschap, die vrede laat horen, die een goede boodschap brengt van het goede, die heil laat horen, die tegen Sion zegt: Uw God is Koning.
Romeinen 10:12-15	Er is immers geen enkel onderscheid tussen Jood en Griek. Want Een en dezelfde is Heere van allen en Hij is rijk voor allen die Hem aanroepen. Want ieder die de Naam van de Heere zal aanroepen, zal zalig worden. Hoe zullen zij dan Hem aanroepen in Wie zij niet geloven? En hoe zullen zij in Hem geloven van Wie zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen zonder iemand die predikt? En hoe zullen zij prediken, als zij niet gezonden worden? Zoals geschreven staat: Hoe lieflijk zijn de voeten van hen die vrede verkondigen, van hen die het goede verkondigen!
Efeziërs 6:15	en de voeten geschoeid met bereidheid van het Evangelie van de vrede.
Romeinen 15:21	Maar zoals geschreven staat: Zij aan wie niets over Hem verkondigd was, zullen het zien, en zij die het niet gehoord hebben, zullen het begrijpen.

De terugkeer uit Babel herstel van stad en tempel, beeld van de uiteindelijke overwinning van God.

Feitelijk zal het – na Jesaja – nog zeker 2700 jaar duren voordat de koningschap van God doorgezet wordt. Dat is mede afhankelijk van de voortgang die de evangelieprediking aan de volken maakt. Iedereen moet de gelegenheid ontvangen burger van Gods rijk te worden. Wanneer het evangelie de wereld rond is (Marcus 13:10) zal de satan voor het laatst van zich doen horen. Hij zit achter de breed gedragen opstand van de volkerenwereld die zich in de eindtijd tegen God en Jeruzalem zal manifesteren. Dan zal Christus vanuit de hoge ingrijpen en Zijn Koninkrijk op aarde vestigen. *Het*

nieuwe Jeruzalem zal op aarde neerdalen en God zal Zijn intrek nemen in de tempel van de stad die opnieuw het centrum vormt van het volk Israel. Ezechiël 47 en 48 Daarna is Jeruzalem van de gelovigen van het Oude en het Nieuwe Testament uit Israel die vanuit alle werelddelen naar de stad toetrekken. De onreinen komen er niet binnen. Heel in het kort wordt het eindresultaat van de heilsgeschiedenis vermeldt: het koningschap van God. Vervolgens zien we opmerkelijke overeenkomsten met de terugkeer uit Babel en het herstel van de stad Jeruzalem en de tempel waar God Zijn intrede weer heeft genomen. Jesaja 52:8 *Een stem, uw wachters verheffen hun stem, tezamen juichen zij, want zij zullen het zien, oog in oog, als de HEERE terugkeert naar Sion.* Het is opmerkelijk dat Jesaja Gods terugkeer vermeldt. God doet in Jesaja 52 feitelijk hetzelfde wat Hij ook doet in Ezechiël. Na de val van Jeruzalem vanaf Ezechiël 33 loopt de Bijbelse Toekomstverwachting uit op de tempel van Ezechiël waar God Zijn intrek neemt in het Nieuwe Jeruzalem te midden van de stammen van Israel. Tussen de regels door bevestigt God bij Jesaja dat Hij ook zal terugkeren naar de tempel van Jeruzalem die in 515 v Chr. opnieuw ingewijd wordt na de wederopbouw. Dat is na de ballingschap en de terugkeer uit Babel en de wederopbouw van stad en tempel, een enorme troost voor Gods volk. Jesaja 52:9 *Breek uit in gejubel, juich tezamen, puinhopen van Jeruzalem, want de HEERE heeft Zijn volk getroost, Hij heeft Jeruzalem verlost.* Dit – de inwijding van de tempel in 515 v Chr. – is hoe dan ook een gebeurtenis die onder de volken groot opzien baart. Het spotten met God en Zijn volk zal verstommen wanneer men ziet dat de geschiedenis van God met Israel een vervolg krijgt. Wie had dit voor mogelijk gehouden? Gisteren spotten ze nog: *‘Deze mensen zijn het volk van de HEERE en toch zijn zij uit Zijn land vertrokken.’* Ezechiël 36:20-23. Maar nu het volk Israel terug is in het eigen land met God in haar midden zullen ze moeten toegeven dat ze voor hun beurt spraken. Jesaja 52:10 *De HEERE heeft Zijn heilige arm ontbloot voor de ogen van alle heidenvolken; en alle einden der aarde zien het heil van onze God.*

De terugkeer uit de ballingschap.

Jesaja verplaatst ons weer naar de vijfde eeuw en de terugkeer van het Joodse volk uit Babel.

Terwijl we ver vooruit kijken naar het moment waar de geschiedenis op uitloopt: ‘Het Koningschap van God’, verplaatst Jesaja ons weer naar de vijfde eeuw en de terugkeer van het Joodse volk uit Babel. God wil dat Zijn volk uit Babel weggaat en terugkomt naar het land van herkomst. Voor God is het belangrijk dat de ballingen zich realiseren waar het om gaat: dat ze zich reinigen van zonden. De ballingen moeten niet de levenswijze van de volken meenemen terug naar huis, maar zich juist daarvan ontdoen. Hopelijk realiseert men zich waarom God Zijn volk in ballingschap voerde: dat was vanwege hun zonden. Het volk van God had het verbond dat gestoeld was op de tien geboden aan

alle kanten gebroken. Terugkeren naar het eigen land zal ook inhouden terugkeren tot God. Het volk heeft in die zin de straf van 70 jaar ballingschap uitgezeten en wordt nu uit de gevangenschap ontslagen. Maar niet om terug te vallen in oude gewoonten en afwijkingen, maar juist met een nederig hart en de intentie om God te vertrouwen en Hem alleen te gehoorzamen. We hebben al gezien dat koning Kores van Medië/Perzië aan de Joden de voorwerpen die uit de tempel van Jeruzalem ontvreemd waren en in Babel in de tempel zijn bewaard, terug heeft gegeven om opnieuw te dienen in Gods huis in Jeruzalem. Het dragen van deze heilige voorwerpen zal het Joodse volk op de weg naar huis doordringen van de grote zaken die op het spel staan. Er komt een herstel van verhoudingen die diep beschadigd waren. Jesaja 52:11 *Vertrek, vertrek, ga daar weg, raak het onreine niet aan, ga uit haar midden weg, reinig u, u die de heilige voorwerpen van de HEERE draagt!* Men hoeft het niet als een vlucht uit Babel te zien. De reis naar huis is volstrekt legaal, sterker de nieuwe koning van Medië/Perzië staat er helemaal achter. Niet alleen de aardse koning is akkoord, maar ook de hemelvorst staat achter Zijn volk. God zal hen van voren en van achteren omgeven zoals eens ook het volk Israel toen het uit Egypte vertrok en op weg ging naar het beloofde land. Jesaja 52:12 *Maar u zult niet overhaast weggaan, u zult niet als op de vlucht gaan, want de HEERE zal vóór u uit trekken, en de God van Israël zal uw achterhoede zijn.*

De voorwerpen uit de tempel.

Achter de zichtbare geschiedenis gaat een geestelijke geschiedenis schuil.

Jesaja 52 is een opmerkelijk hoofdstuk. Opmerkelijk omdat we ons ervan bewust worden dat achter de zichtbare geschiedenis een geschiedenis schuilgaat waar de meeste mensen geen notie van hebben, zo ook de volken niet. Ergens wordt het wel tastbaar wat God aan het doen is, namelijk in de toestemming van koning van Medie/Perzië aan de Joden om terug te keren uit de ballingschap en stad en tempel te herbouwen. Dat is op zich een onverwachte ontwikkeling die veel mensen aan het denken zal zetten. Men had het erover 'Hoe het nou toch mogelijk was dat de HEERE Zijn volk weer uit het beloofde land verwijderde.' Men vond dat hele idee belachelijk. Men maakte er ook grappen over. God ergerde Zich diep aan de lacherige en spottende toon waarin deze dingen met anderen werden gedeeld. Wat men niet wist is dat God een disciplinaire maatregel doorvoerde om Zijn volk te laten voelen dat ze op de verkeerde weg waren. God wilde Israel langs de weg van straf en boetedoening terugbrengen op het goede pad. Uiteindelijk gaat het God om een volk te creëren waar recht en gerechtigheid woont. Alles heeft te maken met de wet en de zonde, gehoorzaamheid

en vertrouwen, oordeel en genade. Juist de terugkeer van de Joden naar Jeruzalem bracht de mensen aan het denken 'Of het misschien toch anders lag dan zij aanvankelijk dachten'. Van de buurvolken werd bij wijze van spreken nooit meer iets vernomen, maar met Zijn volk Israel pakte de HEERE de draad weer op. Tussen de regels door vertelt God dat er ook bij Israëls verblijf in Egypte – en de duur van vier eeuwen – en de verovering van het land Kanaän sprake was van Gods oordelen. Ook de wijze waarop God – in de tijd die op dat moment nog voor Israel ligt – de gerechtigheid verwerft en het koningschap over deze wereld is als het er op aankomt alleen voor de gelovige te zien. Dan volgt de vierde en laatste profetie over *de Knecht van de HEERE*.

Het lied van de lijdende Knecht van de HEERE.

Het vierde lied van de knecht van de HEERE.

Jesaja 42:1-4	Zie, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Wie Mijn ziel een welbehagen heeft; Ik heb Mijn Geest op Hem gelegd. Hij zal tot de heidenvolken het recht doen uitgaan.
Jesaja 49:1-6	En nu zegt de HEERE, Die Zich Mij vanaf de moederschoot tot Knecht heeft geformeerd om Jakob tot Hem terug te brengen – maar Israël zal zich niet laten verzamelen. Niettemin zal Ik verheerlijkt worden in de ogen van de HEERE, en Mijn God zal Mijn kracht zijn. Hij zei: Het is te gering dat U voor Mij een Knecht zou zijn om op te richten de stammen van Jakob en om hen die van Israël gespaard werden, terug te brengen. Ik heb U ook gegeven tot een Licht voor de heidenvolken, om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde.
Jesaja 50:4-11	Wie is er onder u die de HEERE vreest, die luistert naar de stem van Zijn Knecht? Als hij in duisternissen gaat en geen licht heeft, laat hij dan vertrouwen op de Naam van de HEERE en steunen op zijn God.
Jesaja 52:13-53:12	Zie, Mijn Knecht zal verstandig handelen, Hij zal verhoogd worden en verheven, ja, zeer hoog verheven worden. Zoals velen zich over U ontzet hebben – zo geschonden was Zijn gezicht, meer dan van iemand anders, en Zijn gestalte, meer dan van andere mensenkinderen – zó zal Hij vele heidenvolken besprenkelen, koningen zullen vanwege Hem sprakeloos staan. Want zij aan wie het niet verteld was, zullen het zien, en zij die het niet gehoord hebben, zullen het begrijpen.

De vierde en laatste profetie over *de Knecht van de HEERE*.

Men zal zich van de knecht in eerste instantie afvragen of Hij het allemaal wel goed voor elkaar heeft. Aanvankelijk leek het veelbelovend, maar daarna kwam de klad er in. Het zal ogenschijnlijk slecht met hem aflopen. Achteraf zal men een meer reëel beeld van de knecht hebben. De Knecht is de Heere Jezus Christus. Hij heeft Zich vanaf het begin gerealiseerd dat Zijn koningschap door diepe

vernedering tot stand zou komen. Tot driemaal toe is er de lijdens-aankondiging uit de mond van de Heere te beluisteren. Markus 8:31 *En Hij begon hun te onderwijzen dat de Zoon des mensen veel moest lijden en verworpen worden door de oudsten en overpriesters en schriftgeleerden en gedood worden en na drie dagen opstaan.* Christus was een koning, maar Hij was niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn leven te geven als een losprijs voor velen. Markus 10:45 Ook de apostel Paulus kan een soort van kerklied schrijven waarin de aanvankelijke vernedering van de Heere omgezet wordt in heerlijkheid. Filippenzen 2:8,9 *En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood. Daarom heeft God Hem ook bovenmate verhoogd en heeft Hem een Naam geschonken boven alle naam.* De verborgen wijze waarop God, de Vader via de Zoon de overwinning behaalt – juist door Zijn lijden en sterven – laat aan de gelovigen voor wie de ogen geopend zijn zien hoe God Zijn vijanden verslagen heeft. Veel mensen die zich van Hem vervreemd hadden door hun zonden heeft God op deze wijze tot vrienden gemaakt, door de verzoening van hun zonden en de Heilige Geest. Jesaja 52:13 *Zie, Mijn Knecht zal verstandig handelen, Hij zal verhoogd worden en verheven, ja, zeer hoog verheven worden.* Het was voor de meeste mensen niet te volgen, integendeel wat er met Christus Jezus is gebeurd – toen Hij aan het kruis werd geslagen – was voor iedereen ronduit schokkend. Het was ook niet om aan te zien zo zwaar was Christus toegetakeld. Wat Hij moest doormaken gaat elk voorstellingsvermogen te boven. Jesaja 52:14 *Zoals velen zich over U ontzet hebben – zo geschonden was Zijn gezicht, meer dan van iemand anders, en Zijn gestalte, meer dan van andere mensenkinderen –* Uiteindelijk zal het evangelie duidelijk maken dat deze dingen moesten gebeuren om de wereld – althans de gelovigen uit Israel en de volken – te redden. Jesaja 52:15 *zó zal Hij vele heidenvolken besprenkelen, koningen zullen vanwege Hem sprakeloos staan. Want zij aan wie het niet verteld was, zullen het zien, en zij die het niet gehoord hebben, zullen het begrijpen.*

Het lijden van Christus.

